

Ocena stanu sanitarnego miejscowości, tras i obiektów turystyczno-wypoczynkowych w sezonie letnim 2007r.

1. Ogólny stan sanitarno-porządkowy miejscowości i tras.

Podobnie jak w latach ubiegłych bieżąca czystość ulic, skwerów, parków i placów, miejsc ustawienia pojemników na odpady w miastach powiatu grudziądzkiego w sezonie letnim utrzymywana była na ogół bez zastrzeżeń. Do sezonu dobrze przygotowane były ogródki jordanowskie i place zabaw. W części piaskownic wymieniono lub uzupełniono piasek.

Nadal natomiast nie poprawia się sytuacja w zakresie ochrony chodników przed nieczystościami pochodzącymi od zwierząt zwłaszcza psów.

Stan sanitarny i porządkowy tras utrzymany był na podobnym poziomie w porównaniu z poprzednim sezonem. Przydrożne rowy i pobocza były sprzątane w miarę potrzeb i możliwości technicznych odpowiedzialnych firm, nie odnotowano zgłoszeń o porzuconych i źle składowanych odpadach.

2. Zaopatrzenie w wodę

Miasto Grudziądz zaopatrywane jest w wodę z wodociągu miejskiego. Woda odpowiada normom sanitarnym.

W Łasinie woda z wodociągu miejskiego po krótkotrwałej poprawie na początku roku, nadal zawiera zwiększone ilości amoniaku i związków manganu. W niektórych próbkach wody pobranej do badania występowały azotyny w granicach 0,52-0,94mg/l. W celu poprawy jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu prowadzi postępowanie administracyjno – egzekucyjne. Oddanie do użytku pod koniec 2006r. nowej stacji uzdatniania wody w Łasinie nie przyniosło oczekiwanych efektów w zakresie poprawy jakości wody. Pod względem bakteriologicznym woda odpowiada normom sanitarnym. Z wody miejskiej korzysta położony nad J. Zamkowym Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

W Radzynie Chełmińskim nowa stacja uzdatniania wody oddana do eksploatacji została w lutym tego roku. Tu również mimo początkowej poprawy jakości wody, ponownie zawiera ona zwiększone ilości żelaza i manganu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu prowadzi postępowanie administracyjne w celu poprawy jakości wody. Bakteriologicznie woda jest dobra.

Zaopatrzenie w wodę ośrodków wypoczynkowych.

W Rudniku k/Grudziądza zlokalizowanych jest 8 ośrodków wypoczynkowych ogólnie dostępnych i zakładowych oraz 1 hotel. Większość ośrodków i hotel korzystają z dobrej wody z wodociągu miejskiego oraz z pobliskiego wodociągu zakładowego „HYDRO-VACUUM” . Własny wodociąg użytkuje ogólnie dostępny Gminny Ośrodek Wczasowy „Delfin” w Białym Borze gm. Grudziądz. PPIS w Grudziądzu po raz kolejny zmienił termin realizacji decyzji na poprawę jakości wody. Termin przedłużony został o kolejny rok tj. do 20.05.2008r. ze względu

na ciągle aktualne plany podłączenia obiektu do wodociągu miejskiego. Woda z wodociągu lokalnego nie odpowiada normom sanitarnym pod względem fizyko-chemicznym (zwiększone ilości amoniaku, żelaza i manganu oraz zwiększona mętność). Do celów konsumpcyjnych używano wodę konfekcjonowaną.

Ośrodek wypoczynkowy w Łasinie korzysta z wodociągu miejskiego.

3. Gospodarka odpadami komunalnymi

W podgrudziądzkiej miejscowości Nowa Wieś funkcjonuje miejsko – gminna oczyszczalnia ścieków, do której odprowadzane są ścieki z terenu Grudziądza.

W Łasinie ścieki odprowadzane są do grupowej oczyszczalni ścieków.

W Radzynie Chełmińskim ścieki również odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni.

W Rudniku część nadzorowanych obiektów odprowadza ścieki do sieci kanalizacji miejskiej. Własne szamba posiadają cztery ośrodki wypoczynkowe (PUM, „Warma”, „Las”, „Delfin”. Zbiorniki opróżniane są w miarę potrzeb.

Ośrodek Wypoczynkowy MGOKiS w Łasinie nieczystości płynne kierował do oczyszczalni.

Nie stwierdzono istotnych zmian w zakresie gromadzenia i usuwania nieczystości stałych.

W Grudziądzu prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów. Nieczystości stałe z posesji zgodnie z ustalonym harmonogramem wywożone są przez upoważnione przedsiębiorstwo na wysypisko śmieci. Nie odnotowano przepełnionych, o złym stanie technicznym pojemników na śmieci. Selektywną zbiórkę odpadów prowadzi się również na terenie miasta i gminy Łasin i Radzyń Chełmiński oraz w pozostałych gminach powiatu.

Nieczystości stałe z obiektów turystycznych systematycznie wywożone były przez upoważnione przedsiębiorstwa na wysypiska śmieci.

4. Urządzenia i obiekty rekreacji wodnej

Kąpieliska śródlądowe.

W związku ze zmianą kryteriów oceny o przydatności wody w kąpieliskach, w sezonie letnim do użytkowania dopuszczone zostały bez zastrzeżeń 4 nadzorowane kąpieliska (3 zorganizowane na Jeziorze Rudnickim Dużym oraz kąpielisko MGOKiS w Łasinie na Jeziorze Zamkowym).

W sezonie teren kąpielisk utrzymany był na dobrym poziomie. Wszystkie nadzorowane obiekty są zorganizowane. Posiadają wydzielone plaże i oznakowane strefy do kąpeli, zaplecza sanitarne z bieżącą zimną lub zimną i ciepłą (kąpielisko MORiW w Rudniku) wodą.

Wodę do badań pobierano systematycznie, co dwa tygodnie z kąpieliska MORiW na Jeziorze Rudnickim Dużym oraz z kąpieliska MGOKiS w Łasinie na Jeziorze Zamkowym. Raz w miesiącu z kąpielisk „Delfin” i koło OW „Warma” na Jeziorze Rudnickim Dużym. Wszystkie kąpieliska w sezonie były przydatne do kąpeli mimo, że stwierdzano przekroczenia norm:

- przezroczystości w granicach 0,30m (kąpielisko Łasin) do 0,80m (kąpielisko koło OW Warma j. Rudnickie)
- tlenu rozpuszczonego w granicach 62,07% (kąpielisko Łasin) do 78,31% (kąpielisko MORiW j. Rudnickie)
- BZT₅ - 6,02 mgO₂/l (kąpielisko MORiW) do 9,54 mgO₂/l – (kąpielisko Łasin)
- nieakceptowalna, zielona barwa na j. w Łasinie (1 raz w sezonie).

Podczas trwania sezonu nie odnotowano aby na kąpieliskach występował nieprzyjemny zapach, nie stwierdzono również występowania na powierzchni wody kożuchów glonów, które mogłyby być podstawą zamknięcia kąpielisk.

PPIS w Grudziądzu podaje przybliżoną liczbę osób korzystających z kąpielisk w sezonie letnim 2007r.

- Kąpielisko Miejskiego Ośrodka Rekreacji i Wypoczynku nad J. Rudnickim przy ul. Zalesnej – ok. 25000 osób.
- Kąpielisko Gminnego Ośrodka Wypoczynkowego „Delfin” nad J. Rudnickim w Białym Borze gm. Grudziądz - ok. 5000 osób.
- Kąpielisko przy ośr. wyp. „Warmia” nad J. Rudnickim przy ul. Jeziornej, administrowane również przez MORiW – brak danych (wstęp na teren kąpieliska bezpłatny).
- Kąpielisko Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Łasinie nad J. Zamkowym – ok. 1000 osób.

Plaże

Plaże przy kąpieliskach utrzymane były w dobrym stanie higienicznym, regularnie sprzątane i rekultywowane.

Baseny kąpielowe

Odkryte baseny kąpielowe MORiW w Grudziądzu przy ul. Za Basenem 2 w sezonie letnim funkcjonowały bez zastrzeżeń. Przed sezonem letnim obiekt przygotowano do otwarcia – odnowiono szatnie, toalety, punkt sanitarny. Otoczenie niecek basenowych utrzymane czysto i estetycznie. Prób kwestionowanych nie było. Woda do badań pobierana była co dwa tygodnie. W nieckach basenowych dezynfekcja wody prowadzona była każdego dnia po zamknięciu basenu za pomocą specjalnych bojek rozwieszanych na powierzchni wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu posiada również pod nadzorem baseny kąpielowe, które napełniane są wodą termalną, solankową. Jeden z basenów tzw. „grota solankowa” działa w ramach NZOZ Geotermia Marusza w Grudziądzu ul. Warszawska 36. Pozostałe 3 baseny należą do działającego od kwietnia bieżącego roku Wodnego Centrum Rekreacji Geotermia Marusza Sp. z o.o. Grudziądz ul. Warszawska 36. Z wymienionych 3 basenów 2 są kryte, jeden jest z odsuwającym dachem.

Wodę do badań mikrobiologicznych pobiera się 1 raz w miesiącu. W omawianym okresie jeden raz wystąpiło zanieczyszczenie wody (paciorkowce kałowe) w grocie solankowej. Powtórne badanie wykazało poprawę jakości wody.

W basenach SPA należących do Wodnego Centrum Rekreacji woda była dobra.

W sezonie letnim na terenie letnich basenów kąpielowych MORiW w Grudziądzu przy ul. Za Basenem 2 przebywało ok. 35000 osób.

5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Ustępy publiczne

Ustępy publiczne w Grudziądzu podobnie jak w roku ubiegłym utrzymane są w dobrym i dostatecznym stanie higienicznym. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego w dwóch szaletach przeprowadzono remonty. We wszystkich obiektach urządzenia sprawne, szaloty wyposażone w odpowiednią ilość papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użytku i mydła oraz środków czyszczących i dezynfekcyjnych.

Dworce autobusowe i kolejowe

Bez istotnych zastrzeżeń funkcjonuje dworzec PKS w Grudziądzu. Stan techniczny i bieżąca czystość pomieszczeń i otoczenia dworca utrzymane prawidłowo.

W bieżącym roku kontynuowane były kontrole dworca i przystanków PKP. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego doprowadzono do właściwego stanu sanitarnego ściany tunelu dworca oraz terenów wzdłuż torów. Nie budzi uwag czystość i estetyka na dworcu głównym PKP w Grudziądzu. Nie odnotowano istotnych nieprawidłowości na stacjach i przystankach PKP.

W sezonie turystycznym 2007r. nie przeprowadzono kontroli przystanków komunikacji między-miastowej, miejskiej oraz parkingów.

Środki transportu osobowego

W sezonie letnim 2007r. skontrolowano 2 składy pociągów, których przystanki początkowe są w Grudziądzu. Pociągi utrzymane były czysto, toalety wyposażone w papier toaletowy, śmietniczki wyłożone workami foliowymi.

W omawianym okresie nie skontrolowano środków komunikacji miejskiej.

6. Stan sanitarny bazy noclegowej.

Baza całoroczna

PSSE w Grudziądzu nadzoruje obecnie 11 obiektów (w tym 7 hoteli), stanowiących stałą bazę noclegową. Hotele w Grudziądzu i Radzynie Chełmińskim w większości utrzymane są na dobrym poziomie. Prace remontowe i modernizacyjne przeprowadza się w miarę potrzeb. W omawianym okresie wydano decyzję administracyjną na przeprowadzenie remontu magazynu czystej pościeli i ciągów komunikacyjnych w Hotelu „H. Kowalkowski” w Grudziądzu przy ul. Chopina 1/3. Termin realizacji decyzji upływa w lutym 2008r. Z uwagi na wyposażenie i standard usług nadal na wyróżnienie zasługują hotele: „RAD”

ul. Chełmińska 144 i „Energetyk” ul. Miła 2 w Grudziądzu.

Niższy poziom usług z uwagi na stan techniczny pomieszczeń i wyposażenie odnotowuje się w hotelu Klubu Sportowego „STAL” w Grudziądzu ul. Sportowców 3. W sezonie w obiekcie organizowane są głównie kolonie dla dzieci i młodzieży.

W obiektach hotelarskich nie będących hotelami stan sanitarny i techniczny bazy noclegowej jest zróżnicowany. Bez zastrzeżeń działa Zajazd „Bumerang” w Szczepankach gm. Łasin dysponujący tylko dwoma pokojami noclegowymi, motel przy ul. Szosa Toruńska czy zajazd „Pod Kasztanem” przy ul. Miłoleśnej w Grudziądzu. W tym ostatnim przeprowadzono modernizację urządzając łazienki przy każdym pokoju a likwidując wspólne sanitariaty w korytarzu.

Powiększono bazę noclegową w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym przy ul. Hallera 37 w Grudziądzu. Do użytku oddano dwa apartamenty dla osób niepełnosprawnych. Dodatkowo urządzono jeden segment 4-pokojowy. Schronisko zajmuje 3 kondygnacje w wielopiętrowym budynku bursy szkolnej.

Baza sezonowa

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu posiada w ewidencji 9 placówek wypoczynkowych dysponujących sezonową bazą noclegową.

Ośrodki do sezonu letniego przygotowane były prawidłowo. Na wyróżnienie podobnie jak w latach ubiegłych zasługuje Miejski Ośrodek Rekreacji i Wypoczynku w Rudniku, który dysponuje 22 domkami kempingowymi i polem namiotowo-carawaningowym .

W ośrodku bardzo dobre jest wyposażenie i stan techniczny domków kempingowych. Duża poprawa nastąpiła w zakładowym ośrodku wypoczynkowym „Las” Grudziądz – Rudnik. Domki ośrodka wyposażono w nowe meble i nową armaturę. Domki ocieplono. Wszystkie domki na terenie ośrodka są zwodociągowane i skanalizowane.

W Gminnym Ośrodku Wypoczynkowym „Delfin” w Białym Borze nad J. Rudnickim w związku z wydaną decyzją administracyjną zakupiono część nowych mebli, mniej zużyte naprawiono, częściowo wymieniono armaturę sanitarną w sanitariatach ogólnodostępnych. Odmalowano sanitariaty, przebieralnie i wszystkie pokoje noclegowe. W ośrodku dodatkowo urządzono (po byłej stróżówce) 4 pokoje noclegowe i 2 łazienki. Z uwagi na fakt, że na terenie ośrodka przebywają dzieci i młodzież na obozach i koloniach, PPIS w Grudziądzu do właściciela obiektu skierował

wystąpienie o poprawę warunków sanitarnych tj. o doprowadzenie ogrzewania do pokoi noclegowych i bieżącej ciepłej i zimnej wody do wszystkich łazienek i ubikacji.

Decyzję nałożono również na ośrodek wypoczynkowy „Warma” w Rudniku. W efekcie w ośrodku odmalowano wnętrza domków campingowych, sanitariaty ogólnodostępne i sprzęt zabawowy.

Stan sanitarny i techniczny w pozostałych ośrodkach był zróżnicowany. Niemniej wszędzie przed sezonem odświeżono sanitariaty, dokonano niezbędnych napraw sprzętu, wykonano prace porządkowe.

Agroturystyka

W 2007r. nadzorem sanitarnym objęto 4 gospodarstwa agroturystyczne. 3 gospodarstwa korzystają z wody w wodociągów publicznych, jedno w miejscowości Biały Bór gm. Grudziądz posiada własny wodociąg lokalny, z którego woda badana jest na zlecenie właściciela. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane są do szamb. Odpady stałe zbierane są do pojemników. Każde gospodarstwo dysponuje 4-5 odpowiednio wyposażonymi pokojami oraz zapleczem sanitarnym. Posesje utrzymane czysto.

7. Działania represyjne

W sezonie letnim 2007r. mandatów karnych nie nałożono. Wydano natomiast 8 decyzji administracyjnych:

- 1 decyzja na poprawę warunków sanitarno-technicznych w hotelu w Grudziądzu
- 2 decyzje na poprawę warunków sanitarno-technicznych w ośrodkach wypoczynkowych w Rudniku
- 1 decyzja na poprawę warunków sanitarnych na dworcu PKP w Grudziądzu.
- 3 decyzje na jakość wody – wodociąg miejski Radzyń Chełmiński (1 dec. dot. poprawy jakości wody pod względem mikrobiologicznym – ogólna liczba bakt. w temp. 36°C i 22°C, 1 dec. odstępstwo na 1 miesiąc, 1 dec. na poprawę pod wzgl. fizyko-chemicznym (żelazo, mangan).
- 1 decyzja na odnowienie pomieszczenia dla pracowników i pomieszczenia magazynowego na stacji paliw Kneblowo gm. Radzyń Chełmiński

8. Podsumowanie i wnioski

Ocena sezonu turystycznego 2007r. została oparta podobnie jak w latach ubiegłych na kontrolach przestrzegania przepisów sanitarnych i wykonanych badaniach. W przedstawionej informacji zwrócono uwagę na zmiany, jakie zaszły w stosunku do ubiegłego sezonu.

Podsumowując stwierdzić należy, iż na ogół stan higieniczny miast i terenów wiejskich utrzymany jest na odpowiednim poziomie. Systematycznie poprawia się czystość ulic, utrzymywanie porządku w posesjach, podniosła się estetyka miejsc ogólnie dostępnych.

Obowiązujące przepisy wymuszają na podmiotach gospodarczych i osobach fizycznych odpowiednie postępowanie z odpadami stałymi i ściekami.

Natomiast ciągły wzrost konkurencji i chęć przyciągnięcia klienta obligują właścicieli placówek usługowych, turystycznych i rekreacyjnych do podnoszenia standardu świadczonych usług. Mimo wielu obserwowanych pozytywnych zmian i dobrego przygotowania większości obiektów do sezonu letniego, odnotowano również niedociągnięcia obniżające poziom usług i efektywność wypoczynku:

1. W ośrodku wypoczynkowym „Delfin” w Białym Borze w dalszym ciągu mankamentem jest brak dobrej wody do spożycia przez ludzi.
2. Obserwuje się stałą poprawę warunków sanitarnych i poziomu świadczonych usług w placówkach noclegowych. Nadal jednak są obiekty, gdzie warunki sanitarne są na ni-

skim poziomie, a szybką poprawę uniemożliwia brak środków finansowych np. hotel Klubu Sportowego „STAL” w Grudziądzu ul. Sportowców 3;

3. Mimo, iż w sezonie letnim 2007r. wszystkie nadzorowane kąpieliska były przydatne do kąpieli jednak negatywnym zjawiskiem jest nie spełnianie przez wody tych kąpielisk wszystkich obowiązujących norm. Woda w jeziorach jest mało przezroczysta co świadczy o występowaniu dużych ilości organizmów planktonowych mogących mieć niekorzystny wpływ na jakość zdrowotną wody. Występujące warunki obniżają walory estetyczne kąpielisk.